

Kraków

Kraków – warto wiedzieć

Kobiety, nauka i rock and roll

6 wybitnych badaczek nagrodzono w jubileuszowej edycji Programu L'Oréal-UNESCO Dla Kobiet i Nauki. W tym gronie znalazła się Adrianna Musiał z Krakowa. Laureatka prowadzi badania nad genezą pochodzenia konika polskiego.

Fot. L'Oréal-UNESCO

Adrianna Musiał

Celem programu L'Oréal Dla Kobiet i Nauki jest promowanie osiągnięć naukowych utalentowanych badaczek, zachęcanie ich do kontynuacji prac, zmierzających do rozwoju nauki oraz udzielanie wsparcia finansowego. W Polsce program prowadzony jest od 2001 roku. Organizatorem jest L'Oréal Polska wraz z Polskim Komitetem do spraw UNESCO, Ministerstwem Edukacji i Nauki, a od 2016 roku do grona partnerów dołączyła także Polska Akademia Nauk. Do 2015 roku przyznawano stypendia dla 5 wybitnych badaczek. Od 16. edycji programu, ze względu na nową kategorię dla magistrantek, roczne stypendia przyznawane są 6 kobietom nauki.

W Polsce w okresie 20 lat jury wyróżniło 105 stypendystek. Mgr Adrianna Musiał od wczesnych lat pasjonowała się genetyką, dlatego rozpoczęła studia na Wydziale Biochemii, Biofizyki i Biotechnologii Uniwersytetu Jagiellońskiego na kierunku Biotechnologia (licencjat), a następnie od 2018 r. Biotechnologia molekularna (studia magisterskie). W 2017 r. dołączyła do Laboratorium Genetyki Molekularnej Instytutu Zootechniki przy Państwowym Instytucie Badawczym w krakowskich Balicach, gdzie realizuje się do dziś pod okiem dr hab. Katarzyny Ropki-Molik. Rozpoczęcie współpracy z Instytutem Zootechniki zaowocowało w 2019 r. trzema publikacjami w czasopiśmie z tzw. listy filadelfijskiej. W listopadzie 2019 r. Adrianna Musiał odbyła staż na Uniwersytecie Medycyny Weterynaryjnej w Wiedniu pod opieką prof. Barbary Wallner, gdzie analizowała pochodzenie męskich linii założycielskich rasy konik polski przy użyciu markerów zlokalizowanych na chromosomie Y. Od grudnia 2019 r. jest kierownikiem grantu badawczego, otrzymanego w ramach konkursu „Diamentowy Grant”. W lipcu 2020 r. ukończyła studia magisterskie z oceną bardzo dobrą, a tytuł magistra obroniła pracą pt.:

„Analiza zmienności mitochondrialnego DNA w obrębie wybranych żeńskich linii założycielskich rasy konik polski”. Badaczka otrzymała stypendium rektora UJ dla najlepszych studentów i stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia. Do gratulacji z okazji wyróżnienia przez program L'Oréal-UNESCO dołączyli pracownicy Instytutu Botaniki PAN im. W. Szafera z ul. Lubicz.

Konik polski to prymitywna rasa rodzima o krępej budowie ciała, która cechuje się doskonałym przystosowaniem do życia w warunkach leśnych, długowiecznością oraz odpornością na choroby i trudne warunki bytowania. Genеза pochodzenia rasy jak dotąd nie została jednoznacznie wyjaśniona. Istnieją dwie teorie dotyczące pochodzenia koników polskich. Pierwsza z nich zakłada, że koniki wywodzą się od tarpanów – wymarłego w XIX wieku gatunku dzikich koni zamieszkujących lasy Europy. Inna teoria mówi, iż znaczącymi przodkami dla koników polskich są rasy prymitywne koni stepowych, które wywodzą się od konia Przewalskiego, znanego jako ostatni żyjący gatunek koni dzikich. Mimo istnienia dwóch różnych teorii, do tej pory nie wyjaśniono, która z nich jest prawdziwa. Badania mgr Adrianny Musiał mają wskazać na prawdziwe pochodzenie konika polskiego.

Odpowiadając na ankietę L'Oréal dotyczącą sytuacji kobiet badaczek Adrianna Musiał wyjaśnia: „Od początku mojej drogi w świecie nauki mam przyjemność pracować z wybitnymi kobietami naukowcami, które bez wątplenia mogą inspirować do dalszej pracy i rozwoju, a dodatkowo, dzięki swojej sile i umiejętnościom organizacji, potrafią godzić życie rodzinne z karierą. W zespole, w którym pracuję oraz na moim kierunku studiów mężczyźni stanowią mniejszość, co z jednej strony nie pokrywa się ze statystykami mówiącymi, że reprezentacja kobiet w nauce to wciąż tylko 1/3 wszystkich naukowców, a z drugiej strony, może być znakiem, że statystyka ta będzie ulegała zmianie w kierunku wyrównania proporcji pomiędzy obecnością obu płci w świecie nauki”. Pytana zaś o zainteresowania pozanaukowe przyznaje, iż jej pasją jest szeroko pojęta muzyka rozrywkowa z naciskiem na ostre, rockowe brzmienia oraz muzykę z lat 80. i 90. ubiegłego wieku. W wolnym czasie uwielbia także przemierzać górskie szlaki przy akompaniamencie dźwięków natury.

*

Cytat z tekstu Marka Młodożeńca i Anny Knapieńskiej *Czy nauka wciąż ma męską płeć?* (NAUKA 2/2013): „Dowodem obecności problemów z dostępem kobiet do nauki jest trudność uzyskania przez nie awansu na wyższe stopnie kariery naukowej. Podczas gdy w grupie osób ze stopniem doktora proporcje płci są prawie wyrównane, to już wśród doktorów habilitowanych mężczyźni dwukrotnie przeważają liczebnie nad kobietami, a wśród osób z tytułem naukowym profesora – ponad trzykrotnie. Podobnie, gdy spojrzymy na mocno powiązane ze stopniem i tytułem naukowym stanowiska, takie jak: asystent, adiunkt, docent i profesor. Wśród asystentów przeważają liczebnie kobiety, wśród adiunktów proporcje te są odwrócone, ale wciąż bliskie równowagi, natomiast docenci to już w ponad dwóch trzecich mężczyźni, zaś wśród osób zatrudnionych na stanowiskach profesorskich udział kobiet tylko nieznacznie przekracza jedną czwartą.”

MARIAN NOWY